

Loppuraskauden verenvuoto

Lääkärikirja Duodecim

25.4.2023

Naistentautien ja synnytysten erikoislääkäri Aila Tiitinen

- Loppuraskauden verenvuodon syyt ja oireet
- Tutkimukset ja hoito
- Milloin lääkäriin
- Kirjallisuutta

Keskeistä

- Raskauden puolivälin jälkeen verenvuotoa esiintyy noin 2–5 %:lla naisista, mutta sen syy on aina hyvä selvittää.
- Synnytyksen käynnistymiseen ja supisteluun voi liittyä niukkaa verenvuotoa.
- Kohdunkaulan polyyppi tai tulehdus voi aiheuttaa verensekaista valkovuotoa.
- Loppuraskauden verenvuodon yhteydessä on syytä hakeutua päivystykseen, koska taustalla voi olla istukan ennenaikainen irtoaminen tai etinen istukka.

Loppuraskauden verenvuodon syyt ja oireet

Loppuraskauden verenvuodon taustalla voi olla useita syitä. Vuoto tulee yleensä kohtuontelosta, mutta se voi olla peräisin myös kohdunkaulasta tai emättimen limakalvoilta. Vuodon syy voi tutkimusten jälkeenkin jäädä epäselväksi.

Verenvuoto emättimestä raskauden aikana on melko tavallinen oire, ja niukan verenvuodon syy on usein harmiton. Niukkaa verenvuotoa voi esiintyä esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Synnytyksen käynnistymiseen, supisteluun ja kohdunsuun avautumiseen liittyy verislimaista vuotoa.
- Yhdynnän jälkeen esiintyy limakalvolta peräisin olevaa niukkaa verenvuotoa.
- Kohdunsuun polyyppi tai tulehdus saattaa aiheuttaa niukkaa verensekaista valkovuotoa.
- Ulkosynnyttimien laskimolaajentumat voivat rikkoutua ja aiheuttaa niukkaa kirkasta verenvuotoa.

Runsaampi verenvuoto on useimmiten peräisin istukasta. [Etinen istukka](#) ja [istukan ennenaikainen irtoaminen](#) aiheuttavat joskus runsastakin verenvuotoa emättimestä. Vuotoon voi liittyä kipuja tai supistelua. Koska raskausviikon 22 jälkeen sikiöllä alkaa olla mahdollisuuksia selvitä hengissä kohdun ulkopuolella, viikon 22 jälkeisen runsaan verenvuodon yhteydessä myös sikiön voinnin selvittäminen on olennainen asia.

Tutkimukset ja hoito

Verenvuotoa emättimestä ilmenee melko usein raskauden jälkipuoliskolla. Se vaatii lähes aina selvittelyä ja lääkärin tutkimuksen. Usein vältetään sisätutkimusta; tarvittaessa vain [spekulatutkimuksessa \(emättimen ja kohdun suun tähyystys\)](#) arvioidaan vuodon määrää ja onko vuoto peräisin kohdusta. Verensekainen valkovuoto viittaa tulehdukseen. Tällaisessa tilanteessa otetaan tarvittaessa tulehdusnäytteitä. [Papakoe](#) voidaan ottaa myös raskauden aikana, jos se katsotaan aiheelliseksi. Sikiön vointi tarkistetaan sydänäänikäyrällä ja ultraäänitutkimuksella.

Hoito on syyn mukainen. Mahdolliset emättimen tai kohdunkaulan tulehdukset

hoidetaan. Yhdynnän tai sisätutkimuksen jälkeen ilmennyt verinen vuoto rauhoittuu yleensä alle vuorokaudessa ja on tällöin käytännössä vaaraton.

Runsaan vuodon yhteydessä tutkimusten ja toimenpiteiden tarve on kiireellinen.

Milloin lääkäriin

Niukan, alle vuorokauden kestäneen verenvuodon jälkeen on hyvä varata 1–2 viikon päähän kontrollikäynti neuvolaan. Mikäli vuoto on vähän runsaampaa, kannattaa soittaa aina ensin päivystykseen, josta annetaan jatko-ohjeet. Jos loppuraskaudesta (raskausviikon 22 jälkeen) ilmaantuu runsasta veristä vuotoa, on aina syytä hakeutua päivystyksenä synnytyssairaalaan, koska se voi olla merkki sikiötä uhkaavasta vakavasta vaarasta.

Artikkelin tunnus: dlk00733 (021.063)

© 2023 Kustannus Oy Duodecim